

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય

અભ્યાસક્રમ : 'ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા પ્રવિષ્ટિ'

સેમેસ્ટર-૩ વર્ષ: ૨૦૨૪-૨૫

એકેડેમિક ડાઉન્સિલ તા. 15-06 -2024

બાબત.....૧૭.....બિડાણ/પરિશિષ્ટ.....15.....

ક્રેડિટ : ૨

કુલ કલાકો : ૩૦

યુનિટ	વિષય
૧	➤ ભારતીય વાંગ્મય અને અષ્ટાદશ વિદ્યાસ્થાન ➤ લોકજીવન અને વાર્ષિક પરંપરાઓમાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા ➤ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની વૈશ્વિક આવશ્યકતા ➤ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા હાસનાં કારણો અને પુર્નજાગરણ • વિદેશી આક્રમણોથી ઉદ્ભવેલ અસ્થિરતા • અંગ્રેજો દ્વારા બિનઔદ્યોગિકીકરણ
૨	➤ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં સામાજિક વ્યવસ્થાઓ અને કળા • વ્યક્તિ,કુટુંબ,લોક,રાજ્ય અને રાષ્ટ્ર , • નૃત્ય, સંગીત, સ્થાપત્ય કળાઓ. ➤ પ્રાચીન ભારતમાં વિજ્ઞાન અને પ્રોદ્યોગિકી • કૃષિવિજ્ઞાન, ધાતુશાસ્ત્ર, ખગોળવિજ્ઞાન, વસ્ત્ર ઉદ્યોગ ➤ ભારતીય પરંપરામાં અર્થ વિચાર અને સંચાલન • આચાર્ય કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સુરેશ સોની, ભારતમાં વિજ્ઞાનની ઉજ્જળ પરંપરા, સાહિત્ય, સાધના ટ્રસ્ટ.
૨. પ્રશાંત પોલ, ભારતીય જ્ઞાનનો ખજાનો, ભારત શોધ સંસ્થાન.
૩. ઓમપ્રકાશ પાંડે, ભારત વૈભવ રાષ્ટ્રીય પુસ્તક ન્યાસ ભારત.
૪. Soni Suresh, India's Glorious Scientific traditional , Prabhat Prakashan, 2020.
૫. Treasure Trove of Indian Knowledge: Discovering India's Rich Intellectual Heritage by Prashant Pole.
૬. રાકેશ સિંહ, ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા, ભારતીય વિચારમંચ.

Veer Narmad South Gujarat University

Syllabus: Bharatiya Knowledge System / Bhartiya Gyan Parampara

Semester-3 Year: 2024-25

Credit: 02

Total Hours :30

Unit	Subject
1	➤ Bharatiya Vangmay and Aṣṭādaśa-vidyās (Bharatiya Literature and the Eighteen Sciences) ➤ Bharatiya knowledge tradition in Bharatiya folk life and its oral tradition. ➤ The global necessity, importance, and relevance of Bharatiya knowledge traditions. ➤ Reasons for the decline and revival of Bharatiya knowledge traditions: ▪ Instability due to foreign invasions. ▪ Deindustrialization by the British.
2	➤ Social Systems and Arts in Bharatiya Knowledge Traditions ○ Social structures including family, community, state, and Nation. ○ Arts such as dance, music, and architecture. ➤ Ancient Bharatiya Science and Technology ○ Exploration of fields such as agriculture, metallurgy, astronomy, and the textile industry. ➤ Economic Thoughts and Administration in Bharatiya Traditions ○ Insights from texts like Kautilya's Arthashastra.

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સુરેશ સોની, ભારતમાં વિજ્ઞાનની ઉજ્જવળ પરંપરા, સાહિત્ય, સાધના ટ્રસ્ટ.
૨. પ્રશાંત પોળ, ભારતીય જ્ઞાનનો ખજાનો, ભારત શોધ સંસ્થાન.
૩. ઓમપ્રકાશ પાંડે, ભારત વૈભવ રાષ્ટ્રીય પુસ્તક ન્યાસ ભારત.
૪. Soni Suresh, India's Glorious Scientific traditional , Prabhat Prakashan, 2020.
૫. Treasure Trove of Indian Knowledge: Discovering India's Rich Intellectual Heritage by Prashant Pole.
૬. રાકેશ સિંહ, ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા, ભારતીય વિચારમંચ.